

บทที่ 4

ผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรการ

4.1 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ในระยะดำเนินการโครงการบ้านเอื้ออาทรโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (เงินรับฝาก) ระหว่างเดือนมกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2569 ที่ผ่านมา พบว่า โครงการมีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไม่ครบถ้วน (ดังรายละเอียดในบทที่ 2) โดยมีมาตรการฯ ที่ยังปฏิบัติไม่ครบถ้วน ดังนี้

- 1) โครงการยังไม่มี การติดตั้งป้ายรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยภายในโครงการดับเครื่องยนต์ทุกครั้งที่จอดรถ
- 2) โครงการยังไม่มี มาตรการรณรงค์ให้ผู้เข้าพักอาศัยและพนักงานของโครงการใช้น้ำอย่างประหยัด
- 3) โครงการมีการติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียให้มีหน่วยบำบัดครบตามจำนวนและขนาดที่ออกแบบไว้ แต่จากการตรวจสอบพบว่าระบบบำบัดน้ำเสียชำรุดไม่สามารถเปิดเดินเครื่องตามที่ออกแบบไว้
- 4) ยังไม่มีการจัดทำบันทึกการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย
- 5) ยังไม่มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียเป็นไปตามที่ออกแบบไว้อยู่เสมอ จากการตรวจสอบพบว่าระบบบำบัดน้ำเสียชำรุดไม่สามารถเปิดเดินเครื่องตามที่ออกแบบไว้
- 6) โครงการยังไม่มี การตรวจสอบตะกอนในบ่อกักตะกอนทุก 2 เดือน หากพบว่า มีปริมาณมากเกินไปเกินขีดกเก็บ (ประมาณ 1 ใน 3 ของความสูงถัง) และยังไม่มีการประสานงานให้หน่วยงานเอกชนเข้ามาดำเนินการสูบน้ำออกเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดตะกอนแข็งติดอยู่ก้นบ่อจนกำจัดออกยากและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบำบัดของระบบ
- 7) โครงการยังไม่ได้ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาระบบระบายน้ำ ตะแกรงดักขยะ ท่อระบายน้ำ บ่อหน่วงน้ำ รวมทั้งเครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ
- 8) ยังไม่มีการ ติดป้ายเตือน "อันตรายห้ามเข้า" และป้ายเตือนอันตรายที่แสดงภาพให้ผู้ใช้อ่านหนังสือไม่ออกสามารถเข้าใจได้ง่ายเพื่อเตือนผู้อาศัยให้ระมัดระวัง และเป็นการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น
- 9) โครงการยังไม่ได้ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลภูมิทัศน์บริเวณบ่อหน่วงน้ำและพื้นที่โดยรอบไม่ให้มีหญ้ารก รวมทั้งยังไม่มี การขุดลอกตะกอนและกำจัดวัชพืชในบ่อหน่วงน้ำออกเป็นประจำทุก 6 เดือน ตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ
- 10) โครงการยังไม่ได้ จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพบริเวณลำรางกอไผ่บริเวณด้านทิศเหนือของพื้นที่โครงการสม่ำเสมอ (เดือนละ 1 ครั้ง) เพื่อตรวจสอบสภาพพื้นที่บริเวณระบายน้ำของโครงการว่ามีวัชพืชขึ้นหรือหนาแน่นหรือไม่
- 11) ปัจจุบันพบว่าสภาพบริเวณลำรางกอไผ่บริเวณด้านทิศเหนือของพื้นที่โครงการมีวัชพืชขึ้นหนาแน่น และโครงการยังไม่มี การประสานงานกับเทศบาลตำบลบ้านสร้างเข้ามาจัดการกับวัชพืชที่ขึ้นหนาแน่น

- 12) โครงการยังไม่มีมีการประสานงานให้เทศบาลตำบลบ้านสร้าง หรือหน่วยงานที่ได้รับอนุญาตจากเทศบาลตำบลบ้านสร้างเข้าดำเนินการขุดลอกลำรางกอไผ่ ให้มีสภาพการระบายน้ำที่ดี เป็นประจำปีละ 1 ครั้ง
- 13) โครงการยังไม่มีมีการส่งเสริมมาตรการคัดแยกมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะ เช่น มูลฝอยเปียก มูลฝอยแห้ง และมูลฝอยอันตราย รวมทั้งยังไม่จัดให้มีถังรองรับมูลฝอยแยกประเภท
- 14) โครงการยังไม่ได้จัดให้มีโรงคัดแยกมูลฝอย
- 15) โครงการไม่ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยจัดการจราจรบริเวณทางเข้า-ออกทุกแห่งและจัดระเบียบการจอดรถเพื่อให้การเข้า-ออกเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็วและเป็นระเบียบไม่กีดขวางการจราจร
- 16) โครงการยังไม่มีมีการประสานงานหรืออำนวยความสะดวกให้มีบริการขนส่งมวลชนสาธารณะ สำหรับผู้พักอาศัยภายในโครงการอย่างเพียงพอ รวมทั้งยังไม่มีมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้พักอาศัยภายในโครงการทราบถึงการบริการขนส่งมวลชนที่ผ่านบริเวณโครงการ
- 17) โครงการยังไม่ได้จัดให้มีที่พักรถบริเวณปากทางเข้า-ออกโครงการเพื่อใช้เป็นจุดจอดรถ
- 18) โครงการไม่ได้จัดให้มีป้ายบอก "ขออภัยที่จอดรถเต็ม" หรือป้ายอื่นๆ เตือน
- 19) ยังไม่มีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ในด้านการจัดการจราจรกับตำรวจจราจรในพื้นที่เพื่อเพิ่มเติมประสิทธิภาพในการจัดการจราจรให้มากขึ้น
- 20) โครงการยังไม่ได้ให้ชุมชนโดยรอบสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมของโครงการ
- 21) โครงการยังไม่มีมีการติดตั้งผังแสดงทิศทางการอพยพหนีไฟไปยังจุดรวมพล ทั้ง 5 โซน ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนและมีสัญลักษณ์เป็นรูปแบบสากลที่เข้าใจง่าย
- 22) โครงการไม่ได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โครงการตลอด 24 ชั่วโมง และอำนวยความสะดวกให้รถดับเพลิงเข้า-ออกโครงการ
- 23) ยังไม่มีการติดตั้งป้ายเตือน "ห้ามติดเครื่องขณะจอดรถ" ไว้ในพื้นที่จอดรถส่วนกลาง ที่สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนและทั่วถึง
- 24) ยังไม่มีการติดตั้งป้ายห้ามเร่งเครื่องยนต์ไว้บริเวณที่จอดรถและทางวิ่งภายในโครงการ ให้เห็นชัดเจน

4.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม พบว่า โครงการได้ดำเนินการตามมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านระบบน้ำใช้ การระบายน้ำและการป้องกันน้ำท่วม การป้องกันอัคคีภัย คุณภาพน้ำทิ้ง และคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์อย่างเคร่งครัด แต่อย่างไรก็ตามทางโครงการควรมีการตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง ให้สามารถบำบัดน้ำเสียให้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้จากการสำรวจและการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง เพื่อตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทิ้ง ประจำเดือนมกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2569 เมื่อนำค่าไปเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 (ที่ดินจัดสรรประเภท ก.) สามารถสรุปได้ดังนี้

คุณภาพน้ำบ่อกักน้ำทิ้งหลังผ่านระบบบำบัดน้ำเสียส่วนกลาง พบว่า ปริมาณตะกอนแขวนลอย (Total Suspended Solids) มีค่าน้อยกว่า 3.0 มิลลิกรัม/ลิตร ปริมาณความสกปรกในรูป BOD มีค่าน้อยกว่า 2.0 มิลลิกรัม/ลิตร และปริมาณ TKN มีค่าน้อยกว่า 1.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร ประเภท ก. ค่า TSS ≤ 30 mg/L, BOD ≤ 20 mg/L และ TKN ≤ 35 mg/L) ทั้งนี้ จากการสำรวจพบว่าทางผู้บริหารดูแลโครงการ ยังไม่ได้มีการเปิดเดินระบบบำบัดน้ำเสียอย่างสม่ำเสมอ ทำให้ระบบบำบัดน้ำเสียไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ผู้บริหารดูแลโครงการต้องมีการเปิดเดินระบบบำบัดน้ำเสียอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ระบบบำบัดน้ำเสียสามารถบำบัดน้ำเสียให้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

คุณภาพน้ำจากบ่อกักสุดท้ายก่อนระบายออกนอกโครงการ พบว่า ปริมาณตะกอนแขวนลอย (Total Suspended Solids) มีค่าอยู่ในช่วง น้อยกว่า 3.0 – 35.0 มิลลิกรัม/ลิตร และปริมาณความสกปรกในรูป BOD มีค่าอยู่ในช่วง 22.0 – 47.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า เกินเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนปริมาณ TKN มีค่าอยู่ในช่วง 14.0 – 33.0 มิลลิกรัม/ลิตร มีค่า ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (น้ำทิ้งจากที่ดินจัดสรร ประเภท ก. ค่า TSS ≤ 30 mg/L, BOD ≤ 20 mg/L และ TKN ≤ 35 mg/L) ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากการที่โครงการยังไม่ได้ดำเนินการขุดลอกตะกอนในท่อระบายน้ำและบ่อกักน้ำ ดังนั้น ผู้บริหารดูแลโครงการต้องมีการตรวจสอบปริมาณตะกอนในระบบระบายน้ำภายในโครงการ หากพบว่ามีปริมาณมากให้ดำเนินการขุดลอกท่อระบายน้ำและบ่อกักน้ำภายในโครงการ เพื่อเป็นการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำที่จะระบายออกนอกพื้นที่โครงการให้มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานอยู่ตลอดเวลา

4.3 ข้อเสนอแนะ

บริษัทที่ปรึกษาฯ ขอเสนอแนะมาตรการป้องกันและแก้ไขกระทบสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมเพื่อให้โครงการได้ปฏิบัติ ดังนี้

1) ขอให้ผู้ดำเนินการตามมาตรการเพื่อให้คุณภาพน้ำทิ้งที่ออกจากระบบบำบัดน้ำเสีย และบ่อกักสุดท้าย ก่อนระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะ มีค่าผ่านเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

1.1) ตรวจสอบอุปกรณ์ต่าง ๆ ในระบบบำบัดน้ำเสีย หากพบว่าชำรุดให้ดำเนินการซ่อมแซมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2) เปิดระบบบำบัดน้ำเสียระยะเวลาตามที่คู่มือและรายการคำนวณของระบบบำบัดน้ำเสียระบุ เพื่อให้จุลินทรีย์ได้รับออกซิเจนที่เพียงพอในการบำบัดน้ำเสีย และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3) ตรวจสอบไขมันในบ่อดักไขมันของระบบบำบัดน้ำเสีย อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อป้องกันการอุดตันของกากตะกอนไขมัน เมื่อมีปริมาณมากควรตักใส่ถังดำ และนำไปกำจัดให้ถูกวิธีและถูกสุขลักษณะ

1.4) ตรวจสอบบ่อเกรอะ หากพบว่า มีเศษขยะ กากพลาสติก ควรดำเนินการตักออก รวมทั้งตรวจสอบบ่อดักตะกอนตะกอนในบ่อเกรอะและถังตกตะกอน หากพบว่ามีตะกอนสูงกว่า 1 ใน 3 ส่วนของความสูงถังตกตะกอน ต้องสูบออกเพื่อไม่ให้เกิดการสะสมอยู่ในถังตกตะกอน ทำให้กากจดยาก

2) โครงการควรมีการติดป้ายรณรงค์ให้ผู้พักอาศัยภายในโครงการดับเครื่องยนต์ทุกครั้งที่จะจอดรถ

3) โครงการควรมีมาตรการรณรงค์ให้ผู้เช่าพักอาศัยและพนักงานของโครงการให้ใช้น้ำอย่างประหยัด

4) โครงการต้องมีการซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียที่ชำรุดให้สามารถเปิดเดินเครื่องได้ตามที่ออกแบบไว้

- 5) ควรมีการจัดทำบันทึกการใช้ไฟฟ้าของระบบบำบัดน้ำเสีย
- 6) ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยตรวจสอบและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพในการบำบัดน้ำเสียเป็นไปตามที่ออกแบบไว้อยู่เสมอ
- 7) โครงการควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลบำรุงรักษาระบบระบายน้ำ ตะแกรงดักขยะ ท่อระบายน้ำ บ่อหน่วงน้ำ รวมทั้ง เครื่องสูบน้ำและอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีตลอดระยะเวลาดำเนินโครงการ
- 8) ควรมีการติดป้ายเตือน "อันตรายห้ามเข้า" และป้ายเตือนอันตรายที่แสดงภาพให้ผู้ใช้อ่านหนังสือไม่ออกสามารถเข้าใจได้ง่ายเพื่อเตือนผู้อาศัยให้ระมัดระวัง และเป็นการป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น
- 9) โครงการควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลภูมิทัศน์บริเวณบ่อหน่วงน้ำและพื้นที่โดยรอบไม่ให้มีหญ้ารก รวมทั้งต้องมีการขุดลอกตะกอนและกำจัดวัชพืชในบ่อหน่วงน้ำออกเป็นประจำทุก 6 เดือน
- 10) โครงการควรมีการส่งเสริมมาตรการคัดแยกมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะ รวมทั้งต้องจัดให้มีถังรองรับมูลฝอยแยกประเภทของมูลฝอยให้ถูกสุขลักษณะ
- 11) โครงการควรมีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้บริการขนส่งมูลขนสาธารณะ สำหรับผู้พักอาศัยภายในโครงการอย่างเพียงพอ รวมทั้งควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้พักอาศัยภายในโครงการทราบถึงการบริการขนส่งมูลขนที่ผ่านบริเวณโครงการ
- 12) โครงการยังไม่ได้เชิญตัวแทนของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมสังเกตการณ์ในการเก็บตัวอย่างน้ำทิ้ง รวมทั้งแสดงความคิดเห็นด้านสิ่งแวดล้อม
- 13) โครงการควรมีการติดตั้งผังแสดงทิศทางการอพยพหนีไฟไปยังจุดรวมพล ทั้ง 5 โซน ในตำแหน่งที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนโดยติดตั้งไว้บริเวณป้ายประชาสัมพันธ์บริเวณลานตลาดชุมชน และอาคารศูนย์ชุมชน
- 14) ควรมีการติดตั้งป้ายเตือน "ห้ามติดเครื่องขณะจอดรถ" ไว้ในพื้นที่จอดรถส่วนกลาง
- 15) ควรมีการติดตั้งป้ายห้ามแรงเครื่องยนต์ไว้บริเวณที่จอดรถและทางวิ่งภายในโครงการ
- 16) หากโครงการมีการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ตามที่ได้รับความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เดิมไว้ โครงการจะต้องมีการขอเปลี่ยนแปลงรายละเอียด EIA กับหน่วยงานท้องถิ่น (อบต./เทศบาล) หรือหน่วยงานอนุญาตตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นๆ ตามเกณฑ์ข้อกำหนดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ให้ตรงกับสภาพปัจจุบัน